

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Գեր. Տ. Եղիշեկ Ս. Արք. Տրեքերեան

Պատրիարքական Տեղապահ

Առաք. Ս. Արքուդյան

Երուսաղեմ

Անակնկալ եւ կսկծալի մանջ երոպայի Հայոց Կաթողիկոսական Նուիրակ Գեր. Տ. Արտաւազդ Ս. Արք. Սիրմէնեանի մեղի խոր ցաւ պատճառեց. կը հրահանգեն մատուցանել հանգստեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ, յարգել իր յիշատակը ներկայացնելով իր զրական, բանասիրական, եկեղեցական, վարչական եւ ազգային ծառայութիւնները: Կը հայցենք Ս. Հոգիին մխիթարութիւնը իր արեւակիցներուն, հօտին, եւ համայն եկեղեցական դասուց:

ԳԵՌՈՂ Զ.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

10 Հոկտ. 1951

Ս. Էջմիածին - Հայաստան

Արեւազդ Սրբազանի մահուան առիւ
փոխանակուած հեռագիրներ

Բարիք, 28 Սեպտ. 1951

Հայոց Պատրիարքարան

Երուսաղեմ

Հայ եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը կրակիծով կը տեղեկացնէ մահը՝ Սիրմէնեան Սրբազանի որ տեղի ունեցաւ կարճատեւ հիւանդութենէ մը վերջ, 27 Սեպտեմբեր ժամը 14ին:

ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Երուսաղեմ, 29 Սեպտ. 1951

Հայ եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւն

Բարիք

Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը եւ եւ խորունկ ցաւով տեղեկացանք Սիրմէնեան Սրբազանի անսպասելի մահը. Տէրը Թող դասէ իր հոգին անմահներու կարգին:

ՍՈՒՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Վասն Պատրիարքական Տեղապահի

ԵԿԵՂԵՅԱԿՈՆՔ-ԲԵՄԱԿՈՆՔ

● Կիր. 2 Սեպտ. — Ը. օր Վերափոխման. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի վերնատան Երաշխաւոր Ս. Աստուածածին մատրան մէջ: Օրուան պատարագին էր աւանդական սովորութեան համաձայն Ս. Յարութեան Տաճարի Տեսուչը՝ Հոգ. Տ. Հայկասեր Վրդ. Պայրամեան, և քարոզեց բնաբան ունենալով՝ Առաւկայ գրքէն շիմաստունը՝ խաւ, կայր և համբ է:

● Բշ. 3 Սեպտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատեսակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեանի:

● Դշ. 4 Սեպտ. — Ս. Յովակիմայ եւ Աննայի. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Ս. Յովելիի Գերեզմանին վրայ: Պատարագեց և քարոզեց աւանդական սովորութեան համաձայն Տաճարին Տեսուչը՝ Հոգ. Տ. Գարեգին Արեղայ Գաղանձեան:

● Եր. 8 Սեպտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատեսակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր:

● Կիր. 9 Սեպտ. — Գիւն Դօսոյ Ս. Աստուածածնի. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Գեթսեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարի Ս. Կոյսի Գերեզմանին վրայ: Պատարագին էր Հոգ. Տ. Վարուժան Արք. Գաղարանեան: Հանդիսաւոր երթին և վերադարձին կը նախագահէր Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեան:

● Կիր. 16 Սեպտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնատան մէջ: Պատարագին էր Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեան:

● Եշ. 20 Սեպտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին հանդիսաւոր նախատեսակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Ռուբէն Ս. Արք. Մանասեանի:

● Ուր. 21 Սեպտ. — Խճուկ Ս. Աստուածածնի ի յԱննայի. առաւօտեան ժամը Տին, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Ռուբէն Սրբազանի, հոգեշնորհ վարդապետ հայրեր պաշտօնական թափօրով իջան Գեթսեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր յետ ձերբաւժառ ի հանդիսաւոր մուտքին, Տէրաւօր Ս. Գերեզմանին վրայ հանդիսաւորապէս պատարագեց Գեր. Տ. Ռուբէն Ս. Արք. Մանասեան, իսկ Հոգ. Տ. Հայկասեր Վրդ. Պայրամեան քարոզեց օրուայ տօնին խորհուրդին շուրջ:

● Կիր. 23 Սեպտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ: Պատարագին էր Հոգ. Տ. Յարութիւն Վրդ. Մուշեան:

● Եր. 29 Սեպտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին մեծահանդէս նախատեսակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տ. Նորայր

Ս. Եպս. Պողոսեանի, իսկ յետ նախատեսակի Ս. Խաչատրյանի մատուցելու իր հանգստարանէն թափուրով աւագ խորան փոխադրուեցաւ, որիկէ հանդիսապետ Սրբազանը օրհնեց ներկայ հաւատացեալներու հոծ բազմութիւնը:

Իրիկնամուտին Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցան «Եկեցէ՛ ի և Հոկման» արարողութիւնները, հանդիսապետութեամբ Գեորգատիւ Տ. Նորայր Սրբազանին:

● Կիր. 30 Սեպտ. — Խաչկերց. հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, Պատարագին էր Գեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողոսեան, որ նաեւ քարոզեց բնարան ունենալով «Որ ոչ առնու զխաչ իւր և զայ զկնի իմ, չէ ինձ արժանի»: Յետ քարոզի, նախազանութեամբ Գեր. Տ. Սուրեն Ս. Եպս. Քէմհանեանի, կատարուեցաւ Հայրապետական Մաղթանք, Ն. Ս. Ս. Տ. Գէորգ Զ. Ազգընտիր Վեհափառ Կաթողիկոսի անուանակոչութեան տօնին առթիւ (ըստ նոր տոմարի), իսկ յետ Ս. Պատարագի, զարմեալ նախազանութեամբ Գեր. Տ. Սուրեն Ս. Եպս. ի, հանդիսաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն Մեկեղեան հարազատաց Կարապետի և Իրիգորի, ինչպէս նաեւ Նորոգ հանդ. Եւրոպայի Կաթող. Նուիրակ Գեր. Տ. Արտաւազ Ս. Արք. Սիւրմէեանի հոգւոցն ի հանդիստ:

Երեկոյեան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ Խաչկերացի մեծահանգէս աղաատանը, նախազանութեամբ Գեր. Տ. Սու-

րեն Ս. Եպս. Քէմհանեանի, և մասնակցութեամբ Սրբազան Եպիսկոպոսաց, վարդապետաց, բովանդակ ուսանողութեան և հաւատացեալներու խումբերով բազմութեան, որով կը յորդէր Մայր Տաճարը մինչև իր գաւթիները:

Պ Ա Շ Տ Ո Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Շր. 15 Սեպտ. — Կ. ա. ժամը 10.30-ին, Lord Stansgate (Chairman of the International Parliamentary Union), իր տիկնոջ հետ միասին այցելեց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր և հիւրասիրուեցաւ Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ:

● Գշ. 19 Սեպտ. — Կ. ա. ժամը 11-ին, Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր այցելեց տեղւոյս Ամբրիկեան Բնոց, Հիւպատոս Mr. Taylor, ընկերակցութեամբ իր փոխանորդ Mr. Rootի:

● Գշ. 25 Սեպտ. — Կ. ա. ժամը 9ին, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Տ. Ռուբեն Ս. Արք. Մանասեանի, Տնօրէն Ժողովոյ անդամ Հոգ. Տ. Պարգև Վրդ. Վրթանէսեանի, Յօպպէի վանուց Տեսուչ Հոգ. Տ. Բարդէն Վրդ. Ապատեանի և Կալուածական Քարտուղար Տիար Կարպիս Հինգլեանի, Նոր Երուսաղէմ մեկնեցաւ զբաղելու Կալուածական խնդիրներով և տալու համար իր անդրանիկ եպիսկոպոսական այցելութիւնը Խորաշէնայ գաղութին, և վերադարձաւ շ. 4 Հոկտ. ի Կ. ա. ժամը 9ին:

Հ Ա Ն Գ Ի Ս Տ

ԳԵՐ. Տ. ԱՐՏԱՒԱԶԴ Ս. ԱՐՔԵՊՍ. ՍԻՒՐՄԷԵԱՆԻ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԱՅՈՑ

Ամենադառն յուզումով ու բեկումով վերահասու եղան Ս. Սթոքոյ Գեր. Տեղապահ Սրբազանն ու բովանդակ Միարանութիւնը Նորին Սրբազնութեան մահուան գոյժին, որ տեղի ունեցած է 27 Սեպտ. 1951-ին Բարիգի մէջ «յետ կարճատեւ հիւանդութեան»:

Անակնկալ մահուան ցաւը աւելի կը խորունկնայ մեր մէջ մանաւանդ այս օրերուն ուր աւելի քան զգալի է հայ եկեղեցական անդաստանին ձեռնահաս եւ փորձառութեամբ լեցուն մշակներուն պակասը. Հանգուցեալ Սրբազանը այդ տեսակէտով կը ներկայանայ իրբեւ տէրը բազմադիմի արժէքներու թէ հոգեւորական եւ թէ մտաւորական կալուածներու մէջ: Կուտանք իր կենսագրականը օգտուելով մեծանուն գրագէտ Արշակ Զօպանեանի մէկ յառաջաբանէն, զետեղուած հանգուցեալ Սրբազանին «Թշուառի Զգայութիւններ» հատորին սկիզբը:

Նորին Սրբազնութիւնը ծնած է Ակն 1819-ին, ու զարմին էր նահատակ բանաստեղծ Ատոմ Եարճանեանի (Միամանթօ): Իր նախնական ուսումը ստացած է Պոլիս՝ Գատրգէօյի Արամեան Վարժարանին մէջ (1897-1904) եւ ապա աշակերտած Կալկաթայի Ազգային Վարժարանի (1904-1907) ուր եւ իսկ կատարած է իր գրական առաջին փորձերը որոնք հրատարակուած են Արեւելք օրաթերթին, «Փունջ» եւ «Մաղիկ Մանկանց»